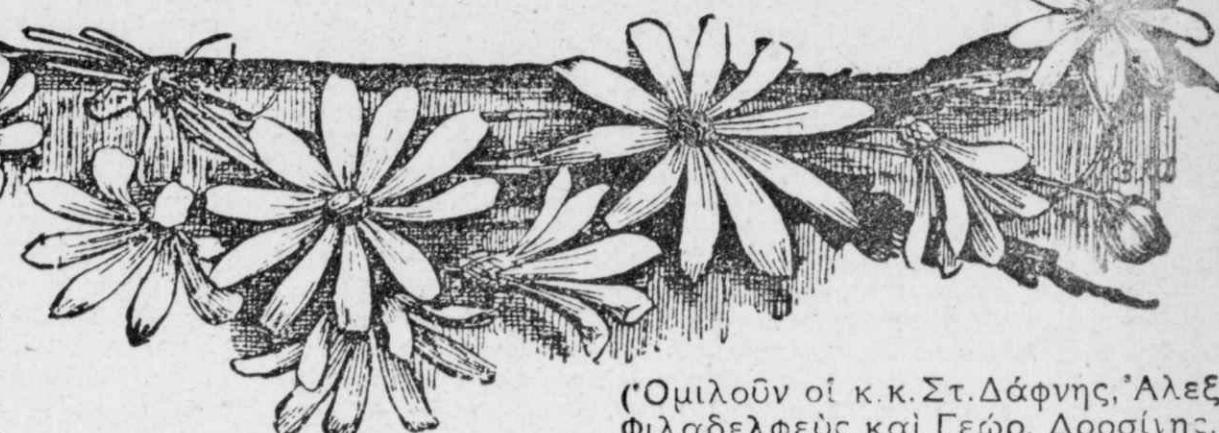

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ ΠΟΥ ΦΥΓΟΥΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΥΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

Τό Κοινὸν πού έγνωρισε τὸν ἐκλιπόντα, ἐσχύτως, ποιητὴ Ἀριστομένη Προβελέγγιο, τὸν τελευταῖο τῆς σειρᾶς τῶν καθαρευουσιάνων καὶ πρώτο τῆς σειρᾶς τῶν δημοτικιστῶν ἀπ' τὰ ποιήματά του, θάχη ἀναμφισθητήτως τὴν περιέργεια νὰ τὸν γνωρίσῃ καὶ ὡς ἀνθρωπο, ὡς ἴδιωτη, νὰ μάθῃ ἔνα-δύο ἀνέκδοτα τῆς ζωῆς του, ἀπὸ ἑκεινα πού μπόρουν νὰ χαρακτηρίσουν ἔνα ἄτομο, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἐπισημη βιογραφία του.

Μὲ τὴν ἐπιθυμία, λοιπόν, νὰ ἱκανοποιήσουμε αὐτὴν τὴν περιέργεια τοῦ Κοινοῦ, ἐπιχειρήσαμε μιὰ σχετικὴ ἔρευνα, ανάμεσα στοὺς ἀνθρώπους πού συνοεθήκανε μαζύ του καὶ ἔγνωρισαν καλὰ τὸν ἀλησμόντο Σιφναῖο λόγιο.

Στὸ Ἀναγνωστήριον τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης συναντήσαμε τὸν ποιητὴν κ. Στέφανον Δάφνην.

Στὴν ἐρωτησὶ μας ἀν ἔγνωριζε τὸν μακαρίτη Προβελέγγιο καὶ ὅν εἶχε νὰ μας διηγηθῇ κανένα ἀνέκδοτο τῆς ζωῆς του, ὁ κ. Δάφνης μᾶς ἀπάντησε:

— Μάλιστα. Τὸν πρωτογνώρισα στὰ Γραφεῖα τοῦ «Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὥφελίμων Βιβλίων» πού διευθύνει ὁ κ. Δροσίνης. Σ' αὐτά, ἐκ συμπτώσεως πάντα, συναντώμεθα πολλὲς φορές διάφοροι λόγιοι, ὅπως ὁ Παλαμᾶς, ὁ Καμπούρογλου, ὁ Δαμβέργης, ὁ μακαρίτης Προβελέγγιος καὶ ἄλλοι καὶ σὲ μιὰ στυμόσφαιρα ἀπολύτου «ἔντιμιτέ», συζητούσαμε γιὰ διάφυρα θέματα, ἀπαγγέλλαμε στίχους κλπ., πράγματα πού ὅν συγκεντρωθοῦν κάποτε καὶ ἔρθουν στὴν δημοσιότητα, δὲν θὰ εἰνε χωρὶς ἐνδιαφέρον. Ἐκεῖ λοιπόν, κάποια μέρα, ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, γνωρισθήκαμε καὶ συνδεθήκαμε μὲ τὸν Προβελέγγιο, ποὺ ἦταν ἔνας λαμπρὸς ἀνθρωπὸς γεμάτος καλωσύνη κι' ἀπλότητα κι' ἔνας ποιητὴς καλαρῶς ἰδεαλιστής, ὅπως δείχνει καλύτερα ἀπ' ὅλα τὰ ὄλλα τὸ ποίημά του: «Προσευχὴ» ἀπ' τὸ ὄπυο ἀριετά μακροσκελές, θάξιζε ν' ἀναφερθοῦν τὰ δυὸ αὐτὰ τετράστιχα:

“Ηθέλα ν' ἄνοιγα, φτερούνγ' ἀγγέλου
νὰ πεταγόμωνα ἀπὸ τὴ γῆ
στοῦ στεφεώματος τοῦ ἀνειφέλου
τὴν ἀτελεύτητη χονσῆν ἀγήν.

Νὰ πάω νὰ βρῷ τὸν ἀγιασμένον τόνον
ὅπου ὀνειρεύνονται οἱ ὀντοτιχεῖς,
τὸν τόσα μάτια δακρυσμένα ἀνθρώπων
τὴν ὄρα στρέφονται τῆς προσευχῆς...

‘Ως ἐμφάνισις, συνεχίζει ὁ κ. Δάφνης, ὁ μακαρίτης εἶχε κάτι τὸ ἐπιθλητικὸ καὶ ἀρχαντικὸ τόσο, ὡστε ὁ τόσον ἀτυχῆς στὴ ζωὴ του ποιητὴς Ρώμος Φιλύρας, σ' ἔνα σονέτο ποὺ τοῦχε ἀφιερώσει ἔχει καὶ τὸν ἔειδος στίχο χαρακτηριστικὸ τῆς ἐντυπώσεως ποὺ τοῦ προκαλοῦσε ἡ ἐμφάνισις τοῦ μακαρίτη.

«Σὰν Ἀνδυλούσιος ἀρχοντας προσθαίνει».

Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶνε διτὶ ὁ Προβελέγγιος ἦταν ὥραῖς ἄνδρας, συναισθηματικὸς μέχρις ἐσχάτων καὶ πολὺ φίλος τῆς Ἀφροδίτης, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος ἐκαυχάτο χαμός γελῶντας τόσο, ὅσο ἔφθανε γιὰ νὰ δεῖχῃ πώς διατηροῦσε μέχρι τέλους θαυμάσιος καὶ τὰ 32 ὥραιότατα δόντια του... ποὺ, ἀγυράσει στὴ Γερμανία...

Σχετικῶς μὲ τὴν συναισθηματικότητη τοῦ ποιητοῦ, θὰ μπορεύσα νὰ σᾶς πῶ πολλὰ ἀνέκδοτα, ἀλλὰ θὰ προτιμήσω νὰ σᾶς πῶ δυὸ καθαρῶς λογοτεχνικά:

(‘Ομιλοῦν οἱ κ. κ. Στ. Δάφνης, Ἀλεξ. Φιλαδελφεὺς καὶ Γεώρ. Δροσίνης.)

— Ήταν — συνεχίζει ὁ κ. Δάφνης — ἔνα μεσημεράκι, ὅταν φεύγοντας ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου γιὰ νὰ πάω σπίτι, ἀκουσα πίσω μου μιὰ γινώριμη φωνὴ νὰ μὲ φωνάζῃ... ἔξαλλως:

— Ποιητά, ποιητά! στάσου!

Στρέφω καὶ βλέπω τὸν Προβελέγγιο ποὺ ἀφοῦ μὲ ἐπλησίασε, κομψότατος πάντα καὶ μ' ἔνα ἀστρο γαρύφαλλο στὴν μπουτουνιέρα, μοῦ εἶπε μὲ τὸ ἐμβριθέστερο υφος τοῦ κόσμου καὶ μὲ τὸν στομφωδὴ τόνο ποὺ είχαν στὴν ὄμιλια τους ώστε σύγχρονοι του ποιηταί:

— Δὲν μοῦ λές, σὲ παρακαλῶ, ποιητά μου, γιὰ ποῖα δένδρα ἔχεις γράψει ποίηματα;

— “Οπως κάθε ποιητής, μώς λέγει ὁ κ. Δάφνης, είχα κ' ἔγω ἀπασχολήσει τὴ μούσα μου μὲ διάφορα δέντρα καὶ μετὰ μικρὴ σκέψη τοῦ ἀπάντησα διτὶ ἔγραψα γιὰ ἔνα κυπαρίσσι, μιὰ λεύκα, μιὰ ἀχλαδιά...

— Διὰ συκῆν ἔγραψες ποτέ; μὲ διέκοψε ἀνυπόμονος γιὰ τὴν θραδύτητα τῆς ἀπαρθμίσεως ὁ μακαρίτης.

Τοῦ ἀπάντησα δῆλο, καὶ τότε γεμάτος ἀγαλλίασι μοῦ εἶπε, δείχνοντάς μου ἔνα χειρόγραφο μὲ ἀτελεύτητο σειρὰ τετραστίχων, πως αὐτὸς ἔγραψε ποίημα καὶ διὰ τὴν συκῆν.

— Δὲν μοῦ τὸ διαβάζετε, μαίτρ; τοῦ εἶπα τότε, γιὰ νὰ τὸν κελακεύσω μᾶλλον, παρὰ διότι τὴν ὥρα ἔκείνη είχα διάθεσιν ἀκούσω στίχους, ὅσο δήποτε καὶ ὅν ἤσχαν καλοί.

— Αδύνατον! μοῦ ἀποκρίθηκε. Θά τὸ διαβάσω πρῶτα στὸν Δροσίνη.

— Καὶ γιατὶ στὸν Δροσίνη πρῶτα;

— Γιατὶ αὐτὸς εἶνε ἡ μαμὴ τῶν λογίων! μοῦ ἀποκρίθηκε, χαρακτηρίζοντας ἔτσι τὸν καλὸ συνάδελφο, ἐπειδὴ ὡς διευθύντης τοῦ «Συλλόγου ὥφελίμων Βιβλίων» καὶ τοῦ «Ημερολογίου τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος» ἔχει... ἔκμασιέσει ἀρκετά νέα ταλέντα.

“Ἐνα ἄλλο ώραῖο ἀνέκδοτο, τοῦ μακαρίτη Προβελέγγιου, ἔξακολουθεῖ ὁ κ. Δάφνης εἶνε κι' αὐτό, ποὺ τοῦ συνέβη τελευταίως:

Στὴ Σίφνο, ποὺ εἶχε ἀποσυρθῆ ἀπὸ καιρὸ εἰργάζετο νὰ τελεώσῃ τὸ δρᾶμα τοῦ «Ιφιγένεια». “Οταν λοιπόν τὴν ἐτελείωσε, τὴν ἔθαλε στὴ θαλίσσα του καὶ ἤρθε νὰ τὴ δώση νὰ παιχθῇ. Πράγματι, ἔνα πρωὶ τοῦ εἶχε δρίσει συνέντευξι σχετικῶς ἡ κ. Κοτοπούλη.

Πήρε λοιπόν τὰ χειρόγραφα ύπο μάλης, ἐμπῆκε σ' ἔνα ταξί καὶ τὴν ὥρα τοῦ ραντεβοῦ, γεμάτος ἔθουσιασμὸ καὶ ὄνειρα, ἔφτασε στὸ θέατρο.

Χαρέτησε τὴν πρωταγωνίστρια, ἀλλαξε μαζύ της τὶς συνετικές κοινότοπες φράσεις καὶ μετὰ ἀνεζήτησε τὰ χειρόγραφα γιὰ νὰ τὴ δώσῃ... Τὰ χειρόγραφα δύμως δέν εύρισκοντα πουθενά! Στὸν ἐνθουσιασμὸ του, διτὶ τὸ ἔργο του θάθλεπε τὸ φῶς τῆς σκηνῆς, ὁ καλός σου Ἀριστομένης τὸ εἶχε διενάσει στὸ ταξί, ποὺ τὸ εἶχε διώξει χωρὶς νὰ κρατήσῃ τὸν ἀριθμό του. Τερίλυπος, συντριμμένος κυριολεκτικά, ἤρθε τότε στὸ γραφεῖο τοῦ κ. Δροσίνη.

γιὰ νὰ μᾶς ἀναγγείλῃ τὴν μεγάλη του συμφορά.

— Μπά, μήν κάνεις ἔτοι, ἀδερφέ, τὸν διέκοψε κάποιος — σόνομα καὶ μὴ χωριό. Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀξίζουν πεντάρα... γι' αὐτὸν ποὺ τὰ βρῆκε. Βάλε μιὰ δημοσίευσι στὶς ἐφημερίδες πώς προσφέρεις 100 — 200 δραχμές καὶ ηὰ στὰ φέρουν ἀμέσως, ἀφοῦ δὲν πιάνουν τόσα... ἀν τὰ δώσουν ως χαρτί!

‘Ο Προβελέγγιος δυσαρεστήθηκε μὲ τὸ πείραγμα αὐτό, ἀλλ' ὥστάσσο ἔβαλε τὴ σχετικὴ δημοσίευσι στὶς ἐφημερίδες καὶ μετὰ λίγες μέρες ὁ σωφέρ του πήγε τὸ ἔργο. ‘Ο μακαρίτης τότε τὸν ἀγκάλιασε, τὸν φίλησε, τοῦ ἔδωκε ἔνα γενναιό πουρμπουάρ καὶ ἀμέσως ἡρθε στὸ γραφεῖο μου νὰ μοῦ πῆ:

— Ἀδελφέ μου, ἐσώθηκα! Ή «Ιφιγένεια» μου ανευρέθη... Τὴν κατέχω!...

Καὶ μοῦ ἐπέδειξε ὅλος χαρὰ τὴν ἀγαπημένη του «Ιφιγένεια» ποὺ παρ' ὀλίγο νὰ ἔπεφτε θύμα εἰς τὸν θωμὸ τῆς ἀφηρημάδας του.

Στὸ κομψό, εὔρυχωρο καὶ κατάφορτο, μέχρι τῆς τελευταίας γωνίας του, ἀπὸ ώραιοτάτους ζωγραφικούς πινακες — κατὰ τὸ πλεῖστον ἔργα τῶν χειρῶν του — συλονάκι τοῦ πρώτου δρόφου τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κάνιγγος 8 οἰκίας του, εἶδαμε χθὲς τὸ πρωὶ τῶν ἐκ τῶν στενωτέρων φίλων τοῦ ἐκλιπόντος πυητοῦ, ἀρχαιολόγον κ. Ἀλέξ. Φιλαδελφέα.

— ‘Ο καῦμένος δὲ ‘Αριστομένης! πρόφερε μὲ βαθειὰ συκίνησι ὁ κ. Φιλαδελφέας, ὅταν ἄκουσε τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεως μας. Μὲ συμπαθοῦσε πολὺ, κ' ἡμούν δὲ πρῶτος σχεδόν, ὑστερ' ἀπ' τὰ παιδιά του, ποὺ δεχόταν τὴν ἐπίσκεψί του, κάθε φορά, ποὺ ἀφήνοντας τὸ ἔρημητήριό του, τὴν ἀγυπημένη του γενέτειρα Σίφνο — ὅπου ἀπὸ μιὰ δεκαπενταετία εἶχε ἀποσύρθη — ἐρχόταν στὴν Ἀθήνα. Ἀλήθεια μοῦ φαίνεται σὰν ψέμα πῶς μᾶς ἔφυγε καὶ θαρρῶ, πῶς κάποια στιγμὴ θ' ἀνοίξῃ ἡ πόρτα καὶ κομψός, θαλερώτατος πάντα, θὰ μπῇ ἐδῶ, ποὺ πρὶν ἔνα χρόνο, κάποιο θραδάκι, σὲ μιὰ συγκέντρωσι διανοούμενων, δικῶν μας καὶ ξένων, διάβασε τὸ τελευταῖο του ἔργο «Ιφιγένεια», ποὺ ναὶ μὲν εἶνε ἐμπνευσμένο ἀπ' τὸ δόμωνυμο ἔργο τοῦ Εὐριπίδη, ἀλλὰ μὲ μεγάλη διαφορὰ στὸν χαρακτηρισμὸ τῆς Ιφιγένειας, τὴν δοπία δὲ μακαρίτης παρουσιάζει σὰν ξενά τύπο Ζάν ντ’ Ἀρκ, ποὺ θυσιάζεται οἰκειοθελῶς γιὰ τὴν πατρίδα. Τὸ ἔργο του αὐτὸ ἐπρόκειτο νὰ τὸ ἀνεβάσω ἔγω μὲ τὸν δραματικὸν σύλλογο «Εὐριπίδης», τοῦ δοπίου εἶμαι πρόεδρος, ἀλλὰ ἡ προσπάθειά μου ἐναυάγησε, λόγω τοῦ ὅτι δὲν εὑρέθη τὸ ἀπαιτούμενο χρηματικὸ ποσὸν πρᾶγμα ποὺ ἐλύπησε πολὺ τὸν μακαρίτη.

— Κανένα ἀνέκδοτο τῆς ζωῆς του, δὲν θὰ μπορούσατε νὰ μᾶς πῆτε κ. Φιλαδελφέα;

‘Ο εὐγενικὸς συνομιλητής μας μένει γιὰ λίγο σκεπτικός καὶ σὲ λίγο μᾶς λέγει:

— Δυστυχῶς, ἡ μνήμη δὲν μὲ βοηθεῖ, σχετικῶς. Τὸ μόνο ποὺ θυμοῦμαι εἶνε ἔνα ἐπεισοδιάκι του, ποὺ, δῆπος μοῦ διηγήθηκε, εἶχε μὲ τὸν διάσημο Γερμανὸ ἡθοποιὸ — τὸν μεγαλύτερο τῆς Γερμανίας τότε — τὸν Πόσαρτ. ‘Ο μακαρίτης Γροβελέγγιος, ὁ δοπίους εἶχε μιὰ ώραιότατη καὶ ὑποθλητικώτατη ἀπαγγελία καὶ ὑποκριτικὴ ἱκανότητα ἀφάνταστο, εἶχε λάθει μέρος σὲ μιὰ παράστασι ἐρασιτεχνῶν φοιτητῶν καὶ εἶχε παίξει θαυμάσια. ‘Ο Πόσαρτ, πυὺ εἶχε παρακολουθήσει τὸ παίξιμό του, ἐνθουσιάστηκε τόσο, ώστε ἀνέθηκε ἀμέσως πάνω στὴ σκηνὴ νὰ τὸν συγχαρῇ καὶ νὰ τοῦ προτείνῃ συνεργασία ὑπὸ δελεαστικοὺς ὅρους, ὑποσχόμενος, ὅτι μὲ τὴν ἡθοποιία του, τὴν ωραία ντιξιόν του καὶ τὸ παραστημά του, θὰ γινότων γρήγορα ἔνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἡθοποιοὺς τοῦ κόσμου.

‘Ο Προβελέγγιος, ὁ δοπίος διατελοῦσε ἀκόμα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν ζωηρῶν χειροκροτημάτων τοῦ κοινοῦ, παρ' ὀλίγον νὰ καμφθῆ... Ἐν τούτοις συνεκρατήθη, ἡρνήθη καὶ ἔκτοτε δὲν μετενόσει γι' αὐτὴν τὴν ἄρνησι του...

— Μήπως ὑπάρχει καὶ καμιὰ ἄλλη ἄρνησις στὴν ζωὴ του, γιὰ τὴν δοπία μετανόσει; ρωτοῦμε τὸν συνομιλητή μας.

— Μάλιστα. ‘Η ἄρνησις ν' ἀποδεχθῆ τὴν σύστασι ποὺ τούκωνε κάποτε στὸ Μόναχο δὲ μακαρίτης Ζάν Μωρεάς, μὲ τὸν δοπίον ἡσιν στενώτατοι φίλοι.

— Καὶ ποιὰ ἦταν ἡ πρότασις αὐτῆ;

— Νὰ ἐγκατασταθῆ στὸ Παρίσι καὶ νὰ γράφῃ γαλλιστί, ἀφοῦ τόσο καλά ἤξερε τὴν γλώσσα δῆπος καὶ τὴν γερμανική. «Θὰ γνωρίσης τὴ δόξα καὶ τὸν πλοῦτο» τοῦ ἔλεγε ὁ μακαρίτης Μωρεάς. ‘Ο Προβελέγγιος δῆμως ἐστάθη ἀνένδοτος. ‘Ηθελε νὰ γυρίσῃ στὴν Ἐλλάδα, νὰ γράψῃ μόνο γιὰ τοὺς ‘Ἐλληνας, ποὺ ὥστάσσο δὲν τὸν πιρόσεξαν ὅσο τ' ἀξίζε, πρᾶγμα τὸ ὅποιον τὸν

πίκρανε πολὺ ὅσο κι' ἀν δὲν τοῦδειχνε. Γι' αὐτὸ, συχνὰ μοῦλεγε πῶς μετάνοιωσε τού δὲν ἀκολούθησε τὴν ύποδειξι τοῦ Μωρεάς.

* * *

Στὸ μικρὸ, κομψὸ γραφεῖο του στὸν «Σύλλογο πρὸς διάδοσιν ώφελίμων Βιβλίων», πρωινὸ πάντα, βρήκαμε τὴν περασμένη Πέμπτη τὸν τρυφερὸ ποιητὴ τῶν «Κλειστῶν Βλεφάρων», κ' ἐνα σωρὸ ἀξιόλογων ποιητικῶν συλλογῶν καὶ διηγημάτων κ. Γεώργιο Δροσίνη. Παρέα του ὁ κ. Ρήγιας Γκόλφης καὶ σὲ λίγο κι' ὁ κ. Λουκόπουλος.

— ‘Ανέκδοτα νὰ τὸν ἀληθινότητο συνάδελφο κι' ἀδελφικό μου φίλο, Προβελέγγιο; Μὰ ποῦ νὰ τὰ βρῆ κανεῖς, ἀφοῦ ὁ μακαρίτης, 15 χρόνια τώρα ζοῦσε ἀποτραβηγμένος στὴν ἀγαπημένη του Σίφνο, πότε γράφοντας τοὺς γεμάτους ιδεαλισμὸ ώραίους στίχους του, πότε φυλλομετρῶντας τὰ βιβλία τῆς πλουσιασιας βιβλιοθήκης του καὶ πότε ἀγναντεύοντας τὴ θάλασσα, ποὺ ἀπλώνονταν, πότε τρικυμισμένη καὶ πότε ὅλογάλανη ἀντίκρυ ἀπὸ τὸ ἀρχοντικό, πατρογονικό του σπίτι; μᾶς λέγει χαμογελῶντας, διταν τοῦ ύποθαλαμε τὸ ἔρωτημά μας δ. κ. Δροσίνης.

— Γιὰ προμπαθῆτε, μαίτρ, νὰ θυμηθῆτε κανένα, θὰ μᾶς ὑποχρεώσετε, ἐπιμένειμε.

— Θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος, μὰ πολὺ φοβοῦμαι πως δὲν θὰ τὸ κατορθώσω.. Γιὰ νὰ δοῦμε, σᾶς κάνει αὐτό; Καὶ ἐνῶ ἐτοιμαζόμαστε νὰ κρατήσουμε σημειώσεις, δ. κ. Δροσίνης διηγεῖται.

— ‘Ο μακαρίτης ‘Αριστομένης, έτσιν δργά καὶ ποῦ ἀφηνε τη Σίφνο για νάρθη στὴν Ἀθήνα, πρὶν νὰ τάσῃ στὴν κόρη του, τὴν κ. Πετροπούλου, ποὺ ίέ·ει στὲ τίφοκλειο, ἐρχόταν ἀπὸ δῶ, ποὺ

ήξερε πώς θὰ εἴη εύρη, πρωι·πρωι, νὰ πάρη τὸν καφέ του καὶ νὰ μιλήσουμε. “Ενα πρωι, ?οιπόν, ποὺ εἶχε ξανάρθει ἀπὸ τὴν Σίφνο, τὸν εἰδα μπαίνη στὸ γραφεῖο μου καὶ ἐντὶ «καλημέρας» νὰ μοῦ λέη ζωηρά:

— ‘Ακουσε νὰ εισῦ διαθάσω ἔνα ποίημα ποὺ εἴη γραφα.

— Ήταν τότε ἡ ἐποχὴ ποὺ δὲ μακαρίτης Βενιζέλος βρισκότων ὑπὸ δίωξι στὸ ἔξτερικό, ἡ δὲ κατάστασις ἐδῶ ἦταν χαρδής. ‘Ο Προβελέγγιος λοιπὸν ποὺ δημοσίευσε τὴν κόρη του, τὴν κ. Πετροπούλου, ποὺ ίέ·ει στὲ τίφοκλειο, ἐρχόταν ἀπὸ δῶ, ποὺ

ήξερε εἶνε Βενιζέλικος, εἶχεν ἐμπνευσθῆ ἔνα ποίημα, ποὺ παρωμοίαζε τὸν Βενιζέλο ὡς ‘Οδυσσέα καὶ τοὺς διαδόχους του πολιτικούς, ὡς τοὺς μνηστῆρες, στοὺς δοπίους ἡ Πηνελόπη·Ελλὰς εἶχε ἀναθέσει νὰ διαπεράσουν, χρησιμοποιῶντας τὸ βαρύ τόξο τοῦ ξενητευμένου, ἔνα στόχο. Τὸ ποίημα λοιπόν, αὐτὸ ποὺ κατέληγε:

“Αχ ! ἔνας εἶνε ὁ δινατὸς
καὶ αὐτὸς λέιτε στὰ ξένα,

ποὺ τοὺς τὸ λέει ἡ Πηνελόπη, βλέποντας δ. τι κανεῖς δὲν μποροῦσε νὰ τανύσῃ τὸ τόξο τοῦ ξενητευμένου, ἡρθε νὰ μοῦ διαθάση.

— Οταν τελείωσε τὴν ἀπαγγελία καὶ τὸν συγχάρηκα, σηκώθηκε ίκανοποιημένος νὰ φύγῃ.

— Γιατὶ ἔτοι βιαστικός; τὸν ρώτησα.

— Πάω στὴν κόρη μου, λίγο, γιατὶ θὰ φύγω τ' ἀπόγευμα γιὰ τὴν ‘Υπάτη.

— Καὶ τὸ ποίημα αὐτὸ θὰ τὸ πάρης μαζύ σου; Δὲν φοβάσαι; τὸν ρώτησα ξέροντας τί κινδύνευε νὰ πάθῃ ἀν τὸ ποίημα ἔπειτε στὰ χέρια τῶν ἀντιβενιζέλικων. “Αφησέ το ἐδῶ...

Πράγματι μοῦ τὸ ἀφῆσε καὶ ὅταν σὲ λίγο ὁ Βενιζέλος ξοντρεῖ στὴν ἀρχή, τόδωσα καὶ τὸ ἐδημοσίευσε ἡ «Ἐστία», γιατὶ ὁ μακαρίτης ‘Αριστομένης, λίγο ἀφηρημένος πάντα, δὲ θυμήθηκε νὰ τὸ πάρη πίσω, δῆπος δὲν πῆρε καὶ μερικὰ θεατρικὰ ἔργα του, δῆπος ὁ «Λυτρωτής» καὶ ἄλλα ποὺ εἶχε ἐμπιστευθῆ σὲ διαφόρους θιασάρχας...

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΩΝ

Η ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ

‘Η βασιλισσα τῆς Αγγλίας Βικτωρία, ὅταν ἦταν ἀκόμα νέα, δὲν μποροῦσε νὰ χωνέψῃ τὰ λατινικά. Μιὰ μέρα γύρισε πρὸς τὸν δάσκαλό της καὶ τού εἶπε:

— Σᾶς ἄκουσα κάποτε νὰ λέτε ὅτι εἶνε ἀπρεπές νὰ μιλάς κανεῖς γιὰ τοὺς νεκρούς...

— Ναι, πολὺ κακό, ἀπάντησε ὁ γηραιός καθηγητής.

— Η λατινική γλώσσα εἶνε νεκρή, δὲν εἶν' ἔτοι; Ξαναρώτησε ἡ νεαρή μαθήτρια.

— Ναι